

Regionale Energiestrategie | *Opbrengsten participatie Leiderdorp*

Denk mee over het energielandschap van de toekomst! Met deze oproep hebben wij onze inwoners, organisaties en verenigingen gevraagd met in gesprek te gaan over de duurzame opwek van energie in Leiderdorp. De opbrengsten uit deze gesprekken dienen als input voor de definitieve Regionale Energiestrategie (RES) Holland Rijnland en bieden aanknopingspunten om lokaal aan de slag te gaan.

De RES is een regionaal proces. Alle deelnemende gemeenten hebben de gelegenheid gekregen om in gesprek te gaan met hun inwoners over de kanskaart voor opwek van duurzame energie.. Op basis van de opbrengsten van alle gemeenten wordt de RES verrijkt. Wij kunnen helaas op voorhand niet zeggen hoe de input precies verwerkt gaat worden. Op basis van onderstaand participatieproces hebben wij de volgende conclusies getrokken die wij zullen inbrengen in het regionaal project van Holland Rijnland:

- optimaal benutten van daken voor de opwek met zonnepanelen;
- het gebied langs de A4 optimaal benutten voor de opwek van duurzame energie en hier vernieuwend in denken;
- schoonhouden van onze polders om de beleving en de natuurwaarde te behouden;
- optimaal inzetten op lokaal eigenaarschap en coöperatieve ontwikkeling van duurzame energie en de samenleving mee laten profiteren met de opbrengsten;
- blijf ook inzetten op energiebesparing;
- blijf in gesprek met inwoners en organisaties over opwek van duurzame energie.

In onderstaande notitie is uiteengezet hoe de participatie tot stand is gekomen en de kennis en informatie die wij hebben opgehaald om bovenstaande conclusies te kunnen trekken.

Participatie

Om te komen tot een breed gedragen RES zijn wij de afgelopen periode op verschillende manieren in gesprek gegaan met inwoners, verenigingen en organisaties over de kansen en zorgen rond de opwek van duurzame energie.. Wegens de coronamaatregelen vonden de bijeenkomsten digitaal plaats en konden wij van te voren moeilijk een inschatting maken van het te verwachten aantal deelnemers. Het uiteindelijke aantal deelnemers zorgden voor constructieve gesprekken en waardevolle en bruikbare informatie voor niet alleen de RES, maar ook voor onze lokale activiteiten. Wel is het opgefallen dat het overgrote deel van de deelnemers op voorhand al positief staat tegenover de opwek van duurzame energie. In de enquête ligt dit beeld iets genuanceerder. .

Onderstaand overzicht geeft weer welke activiteiten hebben plaatsgevonden in het kader van de participatie. Bij het organiseren van de participatie activiteiten is rekening gehouden met de op dat moment geldende coronamaatregelen. Hierdoor konden geen fysieke bijeenkomsten plaatsvinden. Wij hechten er waarde aan om ook op locatie met inwoners in gesprek te gaan. Hiervoor zijn straatgesprekken als onderdeel opgenomen in het participatieplan. Wegens de aanscherping van de maatregelen op 15 december 2020, konden helaas niet alle geplande straatgesprekken doorgaan.

Activiteit	doel	Datum	Aantal deelnemers
Online enquête 1	Metten van houding en gedrag t.o.v. duurzame energie	11 november – 7 december	305
Digitale bijeenkomst Sub regio Leiden	Informereren van inwoners Leidse Regio over RES.		-
straatgesprekken	In gesprek gaan met inwoners en ophalen van meningen.	9 december 2020 (een sessie)	7
Digitale bijeenkomst voor Raadsleden	In gesprek over kansen en voorwaarden.	8 december 2020	17
Digitale bijeenkomst voor stakeholders	In gesprek over kansen en voorwaarden.	9 december 2020	23
Online enquête 2	Metten welke ruimtelijke voorwaarden men ziet voor duurzame energieopwekking	12 december – 10 januari	273
Digitale bijeenkomst voor inwoners	In gesprek over kansen, zorgen en voorwaarden	7 januari 2020	30

Op basis van de verschillende activiteiten zullen wij hieronder puntsgewijs een beschrijving geven van de uitkomsten van het participatieproces.

Online enquête 1, houding & gedrag Leiderdorp

Het doel van de eerste enquête is inzicht krijgen in de manier waarop onze inwoners denken over de regionale energietransitie en op welke wijze zij daar een bijdragen in kunnen leveren. De uitkomsten zijn in te zien op www.leiderdorp.nl/res

Online enquête 2, ruimtelijke voorwaarden

Het doel van de tweede enquête is inzicht te krijgen in de ruimtelijke voorwaarden die men ziet voor duurzame opwek en op welke manier zij betrokken willen zijn bij energieopwek. De uitkomsten zijn in te zien op www.leiderdorp.nl/res

Uitkomsten online bijeenkomsten

In deze paragraaf beschrijven wij de belangrijkste bevindingen die wij hebben opgehaald tijdens de digitale sessies en straatgespreken. Wij hebben hierbij geprobeerd om de input zoveel mogelijk te clusteren en dit te verwerken tot een beeld voor Leiderdorp. In deze paragraaf behandelen we drie vragen: wat zijn de kansen voor opwek van zon en win in Leiderdorp? Welke zorgen zijn er? En welke voorwaarden zijn belangrijk voor de ontwikkeling van zon en windenergie?

Algemeen

- Deelnemers zien vooral **kansen in duurzame opwek met zonnepanelen en windmolens** of een combinatie hiervan. Zonnepanelen op grote daken, benutten van de A4 locatie en langs infrastructuur.
- De meeste deelnemers vinden dat **Leiderdorp energieneutraal** moet worden. Men staat gemiddeld neutraal tegenover de stelling dat windenergie dat de regio Holland Rijnland te dichtbevolkt zou zijn voor windmolens.
- Een overgroot deel zou kiezen voor **zowel windmolens als zonnepanelen** om energie op te wekken.
- Een kleine meerderheid is het eens met de stelling dat inwoners van Leiderdorp financieel moeten **meeprofitieren met alle opbrengsten** van wind- en zonne-energie.
- Men is benieuwd of er al nagedacht is over de periode na 2030 en hoe de gemeente **collectieve oplossingen** van bewoners gaat ondersteunen. Ook vindt men het belangrijk dat we **in gesprek blijven met de inwoners**, met aandacht voor de inwoners die nu nog niet zijn aangehaakt. Ook wordt er gewezen op het belang van **energie besparen**. Van de gemeente wordt gevraagd hierin te investeren.

Kansen

- **Maximaal inzetten op zon op grote daken** wordt door deelnemers gezien als een eerste stap in deze transitie. Uit de sessies kwam ook naar voren dat deze kans nog onvoldoende wordt benut. De transformatie van de **Baanderij biedt ook hiervoor kansen**.
- **Het dak van het aquaduct (A4)** is in verschillende sessies genoemd als **kansrijke locatie** voor de opwek van zonne-energie, maar niet door iedereen. Er wordt door de directe omwonende gewezen op eerder gemaakte afspraken t.b.v. de groene inrichting op de overkapping van de A4.
- **Opwek van energie door zonnepanelen te integreren in geluidswallen op de A4.**
- **Clusteren van energieopwek** op enkele locaties in plaats van versnippering op meerdere locaties. Het gebied langs de A4 is verschillende keren genoemd als een gebied waar je opwek zou kunnen concentreren. Het argument hierbij is dat gebied al is “verpest”. Voor de opwek van energie langs de A4 worden **zonnepanelen en windmolens** als kansrijke opties gezien. De Munnikkenpolder wordt hier ook bij genoemd.
- Knooppunt Hoogmade, specifiek het **Ikea terrein**, wordt genoemd als een potentieel locatie voor **opwekken van energie en opslag van energie**.
- Wat **gemist** wordt is de inzet van **kleinere windmolens en innovatieve oplossingen zoals windturbines zonder wieken**.
- Er zijn verschillende creatieve oplossingen genoemd die bijdragen aan de ambitie zoals: **overkapping met zonnepanelen** op parkeerplaatsen voor auto's, maar ook voor boten in de jachthaven, **drijvende zonnepanelen**, mogelijkheid voor **zonnepanelen op zijmuren** gebouwen, deel poldergebied onderwater zetten met daarop zonnepanelen en **zonnepanelen bij de sportvelden bij de Bloemerd**
- Er is behoefte aan het **visueel maken** van scenario's, zodat de impact goed te zien is.
- **Collectief eigenaarschap** wordt ook als belangrijke kans genoemd voor duurzame energieopwekking.

Zorgen

- Men maakt zich **zorgen** om de **hoogte van de windmolens** en de impact op onze leefomgeving. De zorgen gaan ook over geluidsoverlast en slagschaduw. Bij zonnevelden gaat het vooral om de weerkaatsing van zonlicht dat eventueel op kan treden.
- Er zijn grote zorgen om de natuurgebieden en het **behoud van de natuurwaarde in de polders**. Duurzaamheid is ook zorg dragen voor de natuur. Een aspect dat vaak wordt vergeten volgens de deelnemers. Er wordt ook gevraagd om de polders te ontzien. Dit is niet bij alle deelnemers het geval. Er zijn ook deelnemers die aangeven dat met nodige aanpassingen je de polders wel in kan zetten voor opwek.
- Men maakt zich **zorgen of er wel voldoende opslag is** om opgewekte energie op te slaan.
- Men heeft **zorgen** als het gaat om **landschaps- en horizonvervuiling**. Oplossingen zouden als eerst en vooral gezocht moeten worden in de bebouwde omgeving. Ook heeft men zorgen dat we te lang **afwachten**, er **te weinig subsidie** is en er een einde komt aan de **salderingsregeling**. Het NIMBY-effect, dat energieopwekking in de weg kan staan, wordt ook als zorg genoemd

Voorwaarden

- Als **voorwaarden** waaronder windmolens en zonnepanelen geplaatst kunnen worden behoud van **natuurwaarde, biodiversiteit** en **lokaal eigenaarschap** genoemd. Ook wordt het belangrijk gevonden dat het energielandschap niet versnipperd raakt.
- Lokaal eigenaarschap betekent dat we de **samenleving** (inwoners, organisaties, ondernemers en verenigingen) mee laten **profiteren van de opbrengsten** (collectieve opwek).

Vervolg van RES

Regionaal

Nadat Holland Rijnland de uitkomsten van de alle participatietrajecten in de regio heeft verwerkt in de RES 1.0, wordt deze door alle betrokken gemeenteraden behandeld voor besluitvorming. Dit zal naar verwachting in het voorjaar plaatsvinden. Er komt dus één Regionale Energiestrategie voor de gemeenten in Holland Rijnland.

Lokaal

Ook lokaal gaan wij met de input uit het participatietraject aan de slag. Ook hier hebben wij onze inwoners, organisaties en verenigingen nodig om samen te komen tot de Leiderdorpse Energiestrategie (LES).

Wat kunnen we nu al concreet doen?

- Aan de slag met meer zonnepanelen op grote daken
- Inwoners helpen met het organiseren van lokale initiatieven
- Samen met onze energie-ambassadeurs en betrokken inwoners in blijven zetten op energiebesparing

Wat is onze rol hierin?

Als gemeente nemen wij zowel een initiërende (energiebesparing) als faciliterende en ondersteunende rol aan (bijvoorbeeld bij het organiseren van lokale initiatieven en ondernemers/organisaties te helpen met zon op daken). Onze rol en verantwoordelijkheid is om hierover in gesprek te blijven met onze omgeving om te weten wat nodig is om tot uitvoering van initiatieven te komen.